

Řešení úlohy 5

Mezi relace popisující vztah množin A a B doplňte platné implikace (\Leftarrow nebo \Rightarrow). Pokud platí obě implikace, doplňte ekvivalence (\Leftrightarrow). Pokud žádná implikace neplatí, doplňte otazník (?).

$$\begin{array}{lll}
 A \cap B = \emptyset & \Leftrightarrow & A \setminus B = A \\
 A \cap B = \emptyset & ? & A \subseteq B \\
 A \cap B = \emptyset & ? & A \subseteq B \\
 A \cap B = \emptyset & ? & A \cup B = B \\
 A \cap B = \emptyset & ? & A = B \\
 A \cup B = B & \Leftarrow & A = B
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{lll}
 A \setminus B = A & ? & A \subseteq B \\
 A \setminus B = A & ? & A \cup B = B \\
 A \setminus B = A & ? & A = B \\
 A \subseteq B & \Leftrightarrow & A \cup B = B \\
 A \subseteq B & \Leftarrow & A = B
 \end{array}$$

Vysvětlení

Kdyby výrazy navíc využívaly logické spojky nebo nerovnosti, řešení by nebylo tak snadné. Ale pro výrazy využívající běžné množinové operace, rovnosti a inkluze stačí určit, jaké části Vennova diagramu množin A a B musí být prázdné.

Vnitřek Vennova Diagramu lze rozložit na 3 disjunktní části:

1. $A \setminus B$ - Prvky, které leží v A a neleží v B .
2. $A \cap B$ - Prvky, které leží v A i v B .
3. $B \setminus A$ - Prvky, které leží v B a neleží v A .

Všimněme si, že ostatní části množin lze napsat jako sjednocení těchto částí:

- \emptyset lze interpretovat jako sjednocení 0 množin.
- $A = (A \setminus B) \cup (A \cap B)$.
- $B = (A \cap B) \cup (B \setminus A)$.
- $A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$.
- $A \cup B = (A \setminus B) \cup (A \cap B) \cup (B \setminus A)$.

Dále si všimněme, že žádný prvek nemůže ležet ve dvou částech zároveň. Uvažme výraz typu $A \setminus B = A \cap B$. Kdyby $A \setminus B$ obsahovala prvek x , potom z rovnosti musí prvek x ležet i v $A \cap B$. Toto není možné protože x by muselo ležet a zároveň neležet v B . Jediný případ, kdy platí $A \setminus B = A \cap B$, je pokud jsou obě tyto části prázdné.

Nyní pro jednotlivé výrazy určíme, jaké části musí být prázdné.

- $A \cap B = \emptyset$: Zřejmě 2. část musí být prázdná.
- $A \setminus B = A$: Výraz přepíšeme pomocí sjednocení relevantních částí:

$$(A \setminus B) = (A \setminus B) \cup (A \cap B)$$

Aby tato rovnost platila, $(A \cap B)$ musí být prázdné, tedy 2. část musí být prázdná.

- $A \subseteq B$: Každý prvek, který leží v A , musí ležet v B . Tedy nesmí existovat prvek, který leží v A a neleží v B . Jinak řečeno, 1. část musí být prázdná.

- $A \cup B = B$: Výraz přepíšeme pomocí sjednocení relevantních částí:

$$(A \setminus B) \cup (A \cap B) \cup (B \setminus A) = (A \cap B) \cup (B \setminus A)$$

Na levé straně je navíc $(A \setminus B)$. Tato část musí být prázdná, aby rovnost platila. Tedy, 1. část musí být prázdná.

- $A = B$: Výraz přepíšeme pomocí sjednocení relevantních částí:

$$(A \setminus B) \cup (A \cap B) = (A \cap B) \cup (B \setminus A)$$

Výrazy, které se nachází na jedné straně rovnice a nenachází se na druhé straně rovnice jsou $(A \setminus B)$ a $(B \setminus A)$. Aby rovnost mohla platit, tyto množiny musí být prázdné. Jinými slovy, 1. a 3. část jsou prázdné.

Pro shrnutí

1. $A \cap B = \emptyset$: **2.** část musí být prázdná.
2. $A \setminus B = A$: **2.** část musí být prázdná.
3. $A \subseteq B$: **1.** část musí být prázdná.
4. $A \cup B = B$: **1.** část musí být prázdná.
5. $A = B$: **1.** a **3.** část musí být prázdné.

Při doplňování implikací se řídíme následovně:

- Pokud jsou podmínky stejné, doplníme ekvivalenci. (Platí pro dvojice případů (1, 2) a (3, 4)výše)
- Pokud je podmínka u nějakého případu striktnější verzí jiné podmínky, doplníme implikaci ukazující od striktnější podmínky k volnější podmínce. (Např. Prázdnota části 1 a 3 zároveň je striktnější podmínka, než prázdnota části 1. Doplníme tedy implikace od případu 5 do případů 3 a 4).
- Jinak nelze vyvodit žádnou implikaci. (V tomto případě se jedná o ty dvojice případů, kde jeden vyžaduje, že část 1 je prázdná a druhý vyžaduje, že část 2 je prázdná.)